

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Dann McDorman
WEST HEART KILL

Copyright © 2023 by Dann McDorman

All rights reserved.

Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05253-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

DEN MAKDORMAN

**Smrt u
KLUBU**

Preveo Aljoša Molnar

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2024.

Za Kerolajn

„Iz onog leša koji si posadio prošle godine u bašti,
je li izniklo nešto?“

Četvrtak

Ovo misteriozno ubistvo, poput svih misterioznih ubistava, počinje evociranjem onoga što čitalac doživljava kao *atmosferu*, akumulaciju svih onih malih, brižljivo čuvanih detalja koji zajedno predstavljaju poznati mit raspoloženja, vremena i mesta – mada ne sve odjednom, naravno, to je bitno. Pisac misterije, kao i svi pisci, mora da bude škrtica, da polako otkriva delić po delić; jer svaki roman je zagonetka, a svaki čitalac je njuškalo.

Ne počinju sve misterije ubistva protagonistom, ali ova čini to. On se vozi na suvozačkom sedištu jednog automobila; uvodne rečenice ne otkrivaju godinu, model i marku, to bi bilo previše jednostavno, ali vidite protagonistu kako gura magnetofonsku traku u instrument-tablu, album *Wings at the Speed of Sound*^{*}, i kreće prva pesma – „Let 'Em In“. Protagonista puši nešto, džoint, i dodaje ga novom akteru, vozaču, čije je prisustvo nametnuto na početku ovog pasusa, ali nijednom nije

* Peti album grupe *Paul McCartney And Wings*. (Prim. prev.)

eksplicitno izrečeno... Dva muškarca – da, obojica su muškarci – podjednako su odeveni, u odeću jedne ere koja nije naša, ali koju prepoznajete iz filmova i sa televizije: tragovi se gomilaju...

I sada, krucijalni momenat, prvi deo razgovora:

„Šta to love u ovom lovačkom klubu?“

„Jelenove, uglavnom. Fazane. Medvede, ponekad.“

„Ljude?“

„Samo jedni druge.“

Smeju se, ali vi ste ushićeni; razmišljate, možda, o zapletu „Najopasnije igre“, u kojoj bogati ekscentrik mami naivne muškarce na ovo ostrvo, samo da bi ih lovio iz zabave... Hoće li ovo biti *takva* priča? Ali slušajte, evo ih kako ponovo progovaraju:

„Moja porodica je jedna od najsiromašnijih ovde. Dozvoljeno nam je, ono, da ostanemo, samo zato što smo starosedeci, članovi osnivači.“

„Koliko ima porodica?“

„Neka tri tuceta, možda i više. Svaka ima svoju kolibu, po čitavom su imanju. Svakih nekoliko godina poneki član ode, a pristigne neki novi. Članarina je visoka.“

„I šta ti sav taj novac donosi?“

„Lovno područje. Jezero krcato ribom i kanuima. Klupsku kuću. Obroke spremljene za velike žurke.“

„Poput ove.“

„Da, vatromet za Četvrti jul. Isto i za Dan sećanja... pa Praznik rada... Novu godinu. Svaka moguća prilika je dobra, zaista, da se opijaš do besvesti i kibicuješ tuđe žene.“

„Postoje mnogo jeftiniji načini da se spandaš s nekim.“

„Ovi ljudi imaju love za trošenje. Ili su je bar imali. Ali ono što zaista plaćaju jeste separacija. Privatnost. Kilometri i kilometri pustih staza. Grobova u koje mogu da sahrane svoje tajne.“

„Hoće li te neko možda prozivati što si doveo protuvu poput mene?“

„Neće, videće te kao novu igračku, nešto što mogu da prebacuju iz jedne šape u drugu, a onda da kasnije nadmeno razgovaraju o tome, uz piće.“

Smrt u klubu

„Zvuči predivno.“

„Ma vredi, samo da pobegneš iz tog grada. Jer raspada se. I previše je prokleta toplo ovih dana. Ionako si rekao da nemaš šta da radiš.“

„Imao sam jedan slučaj.“

„O čemu se radi?“

„Ništa interesantno. Bar nije interesantno u gradu.“

„Dobro, ne moraš mi reći. Kako god, mislim da ćeš se dopasti ženama...“

Džoint je izgoreo do balčaka; jedno patrolno vozilo državne policije projezdilo je pored njih i oba čoveka su uspaničeno počela da gledaju u retrovizor – sranje, da li ih je video, da li će se okrenuti, uključeni rotacija i uz zavijajuću sirenu... I tek sada tragovi u ovom razgovoru počinju da ležu na svoje mesto; ubeđeni ste, iako ništa na to ne ukazuje, ni ovako ni onako, da je protagonist stranac koji je pozvan za vikend, a da je vozač onaj koji iznosi vešto prikrivene detalje o lovačkom klubu. Sada znate datum, možda čak i dekadu; društvenoekonomski status lovačkog kluba; a možda ponešto i o moralnom karakteru njegovih članova. Ove insinuacije o seksu ne uznemiruju vas, jer niste preterano čedni, mada to nije nešto što biste očekivali od jednog krimi romana; u stvari, nadate se da ovo nije jedna od onih knjiga u kojoj pisac ispreda ili zaklanja priču seksom, nasiljem ili već nekim sličnim smicalicama. Pravi pisci, oni kojima verujete i kojima se iznova i iznova vraćate, nemaju potrebe za tako jeftinim obmanama.

Policijska patrola nastavlja dalje i nestaje iz vidokruga i oba muškarca se opuštaju. Uključuju radio, na kom ide neka preteća vremenska prognoza, a njihov razgovor skreće ka temama koje nas ovde sada ne zanimaju: stari prijatelji, politika, filmovi, muzika... Stićete utisak da su se njih dvojica vrlo dobro poznavali, nekada davno, ali da već duže vreme nisu razgovarali i pitate se, sada, zašto se ponovo upoznaju. Osećate da i to može biti deo ove misterije.

Ali pored toga razmišljate o onoj spomenutoj reči *slučaj*: da li je naš protagonist, onda, privatni detektiv? Osećate da se knjiga lagano smešta u odgovarajuću formulu ovog žanra. Naravno da je detektiv, *mora*

biti tu i neki detektiv. U redu. Možete da predvidite konture zapleta koji predstoji, anticipirate lažne tragove i ćorsokake, načine na koje će ovaj pisac pokušati da prikrije očiglednu istinu, kao neko ukradeno pismo sa kamina; samo se nadate da će pravila forme biti ispoštovana, jer misterija koja obmanjuje najgori je vid prevare.

Ali kasnije ćemo se vratiti na ta pravila; za sada, točkovi automobila mrve šljunak dok on skreće sa glavnog druma na zemljani put koji sigurno vodi do lovačkog kluba i, pretpostavljate, do smrti... Narandžasti znakovi s natpisom ZABRANJEN PRISTUP prikucani su za drveće duž puta, a svaki je ukrašen imenom kluba – „Vest hart“ – i grbom: medvedom glavom sa dve ukrštene puške iza nje, što podseća, ne možete da ne pomislite, na lobanju i ukrštene kosti.

Nakon duge vožnje zemljanim putem i nakon što su prešli preko jednog starog drvenog mostića iznad potocića, dva muškarca počinju da prolaze pored... *koliba*, je li ih to vozač beše tako nazvao, ali to su u stvari velike, veoma čvrste kuće: drugi domovi, bez sumnje, ili treći ili četvrti domovi, gradski bogataši koji otpadaju na selu. Jezero blista kroz drveće, muškarci vide decu koja se prskaju u vodi i sjajne, nauljene žene s pomodnim cvikerima, kako leže na peščanoj plaži... a onda stižu do klupske kuće „Vest harta“.

„Nisam očekivao da bude ovako velika.“

„Nešto oko pedeset soba. Mogla bi biti i lep hotel, ako se ovo mesto ikada raspadne.“

„Je li to izvesno?“

Sleganje ramenima, koje, primećujete zainteresovano, nije nikakav odgovor... Vaše uvežbano oko prati pogled protagoniste dok on proučava klupsku kuću, dvospratni spomenik od drveta i kamena, podignut da podseća na čuvene izbe iz bivše ere, uz ogromni trem oko čitave građevine, opasane čvrstim stupcima, koji su ukrašeni patriotskim zastavicama za praznični vikend. Unutra, lutajući po lavirintu enterijera od drvenih panela i tamnih ćoškova, otkriće on prizemlje sa trpezarijom, kuhinjom i velikim salonom sa ogromnim kaminom koji, kako su mu rekli, domar

Smrt u klubu

drži potpaljenim bukvalno neprekidno od novembra do marta. Na prvom spratu su biblioteka, radna soba i nekoliko gostinskih soba, a većina gostinskih soba zauzima čitav drugi sprat. Podrum se u principu koristi samo kao ostava, iako pored toga čuva i klupsku vinsku kolekciju – što je detalj, mislite vi, koji je dodat da predstavlja aluziju na Poovo „Bure amontiljada“.

Ali naš protagonist ovo saznaje tek kasnije, jer se trenutno održava jedan „sikser“, nazvan tako zbog časa kada se članovi kluba pojavljuju da popiju svoje prvo piće u danu, odnosno prvo javno piće u danu: kruže okolo prilično izlizani vicevi o tome kako pojedini članovi umeju da privatno uživaju u „fajverima“ ili čak „tvelverima“*. Desetak ljudi stoji na tremu, s koktelima u jednoj ruci i cigaretom u drugoj, razmenjuju anegdote, rugaju se tragedijama i klimaju smrknuto na pošalice. Dijalozi koji slede uključuju i reference na Džeralda Forda, uzgajanje kikirikija, PLO, Konkord i skok cene vatrometa za dvestogodišnjicu – one sirove sastojke verodostojnosti koje čine jedan bofl svet, u kom akteri izvode pantomime smrti samo radi zabave. Nikakav napor nije načinjen da se obezbedi bilo kakva priča u pozadini, bar ne za sada, i zbunjujući patrljci razgovora koje vam je dozvoljeno da čujete naizgled su skrojeni da vas drže na prstima, začuđene, i nateraju vas da opipavate naslepo po prostoriji u kojoj svetlo još uvek nije uključeno...

Još uvek si za sutrašnji lov?

Je li on tu?

Koliko jutara će da iseku?

Jesi li je videla jutros za doručkom?

U koje vreme? Imam novu pušku.

Ko?

Nema šanse da je to običan blef.

Izgedala je očajno.

Šest?

Kandidat...

* *Five, six, twelve* – pet, šest, dvanaest. (Prim. prev.)

Den Makdorman

Sigurno ima bar hiljadu jutara.

Džulija ju je videla kako pliva, gola, u jezeru prošle nedelje.

Bolje neka bude sedam. Možda će biti duga noć.

Ma stvarno? Ne sviđa mi se.

Šteta. Jesmo li ikada prodavali prava na boravak?

Bojim se da je propala, sirotica.

Da li bi trebalo da pozovemo i ostale?

Ni meni. Nekako ne pripada... „Vest hartu“, ako znaš šta hoću da kažem.

Pre ko zna koliko decenija, čini mi se. Kakav očaj.

Čovek mora bar da se potrudi oko svoje pojave, ako ništa drugo.

Pitaću Remzija i Dankana.

Džon ga samo hoće jer ima novca.

Neprikladno je.

Možeš li da zamisliš njen ormarić s lekovima? Sigurno je poput apoteke.

Nije Oto?

Sumnjam da jedan čovek može da „spase klub“, ako to uopšte i pokušava.

Naravno, drveće ponovo izraste. Bolje nego da se prodaje zemlja.

Rekao bih da bi trebalo da joj Dankan nekako pomogne, ali naravno, pokušao je.

Previše je to koračanja za njega. S tom nogom.

Naravno, neki misle da nije vredno spasavanja.

Mogli bismo i to da pokušamo, pre kraja.

Svi smo pokušali, zar ne...?

A onda, tu je i upoznavanje, prilikom kog konačno saznajemo da je ime protagoniste Adam Makanis; da je vozačevo ime Džejms Blejk – uz nekoliko pasusa čija je svrha da vas informišu o glavnoj glumačkoj ekipi, karakterima s imenima koja takođe doprinose evociranju anglosaksonskog mizanscena visokog društva, s imenima koja biste mogli otkriti pri melanholičnim šetnjama po kiši, po zaboravljenim grobljima Nove Engleske... Mejer, Garmond, Koldvel, Ber, Talbot... Svaki lik je na neki način obeležen fizičkom manom koja vam pomaže da ih razlikujete: tu je žena sa ožiljkom na slepoočnici, koja pokušava da ga prikrije kosom, čovek krupne

Smrt u klubu

vilice i žučkaste kože, mlađi čovek koji šepa, žena sedog pramena u inače potpuno crnoj kosi. Naravno, znate da je svaki opis u isto vreme i pitanje. Odakle joj taj ožiljak? Da li ovaj ima žuticu od prekomernog pijenja? Kakva je to nezgoda ili povreda izazvala šepanje, i da li ga to i dalje ispunjava kajanjem? Kakva tragedija ili užas je šokirala taj pramen kose da posedi?

Na oprezu ste – kao veteran ubistava, znate da je jedan od ovih likova najverovatnije ubica, ali koji? Nadate se da je ovaj pisac dovoljno vešt i da će izbeći da šeprtljavo oda neki trag; neki pogrešan pridev, ili prilog, ili da će nekim suptilnim ritmom rečenice ili fraze dovesti bistrog čitaoca do krajnjeg zaključka. U stvari, dok želite da ovo bude jedna od onih staromodnih misterija koja izlistava *dramatis personae** na početku knjige, sekirate se i zbog opasnosti: na primer, kako će pisac razrešiti zapetljanu dilemu koju postavlja lik koji nije onaj koji tvrdi da jeste? Ili su dva lika zapravo jedna te ista osoba koja preuzima drugi identitet, možda zbog sprovođenja nekog podmuklog i višedecenijskog plana osvete? Zar se ne bi onda spisak *dramatis personae* koji navodi dva takva lika kao zasebne osobe, nakon konačnog otkrića, pokazao kao zaista nečasna prevara? Na kraju krajeva, zar ne laže svaki *dramatis personae*, makar samo i omaškom?

Dramatis personae

Porodica Garmond

DŽON GARMOND. Predsednik „Vest hart“ kluba. ██████████.

DŽEJN GARMOND (DEVOJAČKO TALBOT). Sestra Redžinalda Talbota. ██████████.

REMZI GARMOND. Sin. ██████████.

* Likovi ili akteri u dramati. (Prim. prev.)

Den Makdorman

Porodica Mejer

DANKAN MEJER. [REDACTED].

KLODIJA MEJER.

OTO MEJER. Sin. Šepa zbog [REDACTED].

Porodica Blejk

DR RODŽER BLEJK.

MEREDIT BLEJK.

DŽEJMS BLEJK. Sin. Prijatelj Adama Makanisa s koledža.

EMA BLEJK. Kći. Tek diplomirala s koledža.

DR TEODOR BLEJK. Pokojnik. Otac Rodžera

Blejka. [REDACTED].

Porodica Ber

VOREN BER. [REDACTED].

SUZAN BER. [REDACTED].

RALF VEJKFILD. Sestrić.

Porodica Talbot

REDŽINALD TALBOT. Blagajnik „Vest hart“ kluba.

Brat Džejn Garmond. [REDACTED].

DŽULIJA TALBOT. Trudnica.

Porodica Koldvel

ALEKS KOLDVEL. Udovac.

AMANDA KOLDVEL. Pokojnica. ██████████.

TRIP KOLDVEL. Sin. Pokojnik. Poginuo u ██████████.

ADAM MAKANIS. Prijatelj Džejmisa Blejka s koledža.

Privatni detektiv kog je unajmio ██████████.

DŽONATAN GOULD. Potencijalni član „Vest harta“.

FRED ŠIFLET. Domar „Vest harta“.

Pregledate ovaj spisak pažljivo, a onda shvatate da je Makanis šmugnuo da istraži klupsku kuću, potpuno praznu izuzev zveketa tanjira i ćaskanja osoblja iz kuhinje. U šaci drži polupraznu čašu kao neki simbol ili izgovor, otvoreni znak pripadnosti, oličenje opuštenosti koje ilustruje samo jednog čoveka odsutno odlutalog sa zabave, svakako ništa zlokobnije od toga, a svakako ne profesionalno njuškalo na pragu otkrića... I upravo u ovom nemom trenu, rečenice konačno počinju da opisuju ovog protagonista: Makanisu je trideset pet, ali izgleda starije, ima razbarušenu crnu kosu, koja mu se u uvojcima spušta preko ušiju, i tamne brkove koji mu obeležavaju lice onim što sam smatra bledo pretećim kvalitetom, korisnim u nekim situacijama, a manjkavim u većini ostalih. Svrake su ga izgubile kandžicama po uglovima očiju, ima linije koje ne potiču od osmehivanja, već skepse, uobičajene grimase, iliti čkiljenja, čoveka koji se plaši izdaje. Ima svetloplave oči – „majčine oči“, ponekad se poveri ženama koje to komentarišu – i upravo te oči otkrivaju čitavu igru: tužne i nepoverljive i ranjene, kao kada te neko gleda dok očigledno lažeš, uz uzajamnu neprijatnost i razočaranje. Nos mu je blago iskrivljen

od davnašnjeg udarca, koji je trebalo da Makanis predvidi. Na nadlanci leve šake mu stoji beli naborani ožiljak od cigare koja mu je ugašena u kožu – podsetnik, kao da mu je potreban, na loše izbore i rizike koji nisu vredni preuzimanja.

Makanis i dalje veruje u odela kao nužno zlo svog posla, ne u ona prokleta odela za slobodno vreme; prava odela, koliko god jeftina i pohabana bila, uglavnom su dovoljna da se otvore poneka vrata i da se ljudi nateraju da pričaju, a posebno ako još i blesnu novčanik i ona značka, čija bi autentičnost izdržala i najrigorozniju inspekciju. Makanis nosi svoje kravate labavo; onih noći kada se seti da se skine pre leganja u krevet, kravata ostane zajedno sa košuljom.

Za ovaj put, nosi jedno smeđe odelo uz žutu košulju i narandžasto-crvenu kravatu; posle nekoliko sati u automobilu, jasno je da čitav taj aranžman očigledno nije, uprkos tvrdnjama „Džej-Si Peni“ u suprotno, *otporan na gužvanje*.

Makanis se popeo stepenicama na sprat. Biblioteka je u mraku pod sve bleđim sunčevim svetlom. Na mesinganoj pločici pored vrata piše: *U znak zahvalnosti doktoru Blejku i gospođi Blejk za donaciju iz privatne kolekcije. Decembar, 1929.* Dobrotvorni poreski odbitak, očekujete da će Makanis razmišljati. Posle kraha berze dvadeset devete. Većina knjiga u biblioteci je u kožnim tomovima. Jedna polica je posvećena lovu i ribolovu. Na drugoj, kako se čini, stoje knjige „Vest harta“, uključujući i višedecenijsku kolekciju klupskih novina, odštampanih i ukoričenih. Jedan zid nema policu, već umesto toga na njemu vise dve ogromne jelenske glave, okružene sa skoro dva tuceta mesinganih pločica sa imenima i godinama klupskih predsednika, od kojih je svaki očigledno predsednikovao po pet godina. Makanis ovo zamišljeno proučava kada ga prekida jedan član. U pitanju je Redžinald Talbot, blagajnik. Nizak je to i nervozan čova, s naočarima i sve višom linijom kose i navikom da, kako Makanis spoznaje, skoro neprekidno trepće.

„Zdravo... Vi ste taj detektiv, zar ne? Makadams?“

„Makanis. Adam Makanis.“

Smrt u klubu

„Naravno. Slučajno sam čuo kako pričate s Džejmsonom. Tražite li 'nužno'?“

„Šta?“

„Kupatilo, izvinite. Ovde to tako zovemo.“

„Smešno. Ne, samo sam razgledao.“

„Ne istražujete ništa, nadam se?“, pita Redžinald Talbot, trećući.

„Ne, uopšte ne“, kaže Makanis. „Da imam radno vreme, sad bih bio van njega.“

„Možda vi ne tražite zločine, ali oni možda traže vas?“, smelo će Redžinald Talbot. „Tako izgleda uvek biva u svim krimi romanima. Detektiv je na odmoru kada jedan od gostiju iz hotela nestane?“

„Ili se pojavi mrtav, uglavnom“, kaže Makanis. „Ali ne, mahom se ne saplićem o leševe u slobodno vreme. Trenutno, samo tražim dopunu.“
Podiže svoje piće.

„Siguran sam da vam oko toga možemo pomoći.“

„Mada, jesam se zapitao...“, dodade Makanis.

„Da?“

„Da li su na ovim pločicama svi klupski predsednici?“

„Mislim da jesu, zašto?“

„Pitam se šta se dogodilo tridesetih.“

„Kako to mislite?“

„Sve ove pločice pokrivaju raspon od pet godina. Ali nedostaje ona od 1935. do 1940. Imamo Horasa Bera, od 1930. do 1935, a onda Rasela Koldvela, od 1940. do 1945.“

Redžinald Talbot se nagnje. „U pravu ste. Čudno.“

„Imate li objašnjenje?“

„Nemam ni ideju. Mogli biste da pitate nekog od starosedelaca, ako vas baš zanima. Mada ne mogu da zamislim zašto biste to radili.“

„I ne zanima me. U pitanju je samo navika.“

„Detektiv detektuje.“

„Tako nešto.“

„Dobro. Hajde da vam sredimo još jedno piće, onda. Na kraju krajeva“, Redžinald Talbot se glatko pokrenuo prema vratima, glumeći non-šalanciju poput amaterskog glumca koji prenaplašeno igra svoju rolu, „ne možemo puštati nepoznate da lunjaju okolo bez pratnje i iskopavaju sve naše tajne.“

Napolju, na tremu, „sikser“ je u punom zamahu, jezici su opušteni nakon prvog ili drugog ili trećeg pića večeri. Makanis pijucka svoj dopunjeni pims, proučava slavljениke, i pokušava da poveže te ljude sa imenima iz klupskog dosijea koji je pripremio za sebe, i čiju fasciklu drži skrivenu pod kupaćim gaćama u malom koferu za jedno noćenje.

Prisutni na „sikseru“ obučeni su u smeđe, narandžaste, žute i bebi-plave boje tog dana, što je kolektivna estetika za koju ovaj pisac evidentno smatra da ju je najbolje opisati vlastitim imenicama i robnim markama: Vear-dejtid® Akrilan® pantalone izrađene Sansabelt® tehnologijom, lagani Orlon® akrilni džemperi, Fortrel® poliesterski džins, Perma-prest® debele pantalone od pamuka i Dakron® poliestera, sa Ban-rol® pojasnom postavom, Trevira® i Kodel® poliesterske pantalone, Ban-lon® majice s kragnicom, žersej od mercerizovanog Durin® pamuka, Ultrijana® košulja na zakopčavanje, Arnel® majice kratkih rukava sa triacetatskim printom, Avril® najlonske suknje, Nijesta® topići duplog boda od Antron® najlona, Kvijana® svilene bluže, Sanigard® čarape u Kraton® cipelama od termoplastične gume sa klinastim potpeticama, Porver® poromerične cipele sa aligatorovom kožom na licu...

Većina muških sportskih varijacija Ajzod lakoste ili Bruks braders majica s kragnicom, iako je svega nekoliko njih usvojilo raskalašniju modu, pokušava da deluje opušteno u uskim Hak-a-pu majicama, obilato išaranim i raskopčanim u većoj ili manjoj meri. Starije generacije se znoje u Bil Blas ružičastim ili kanarinskožutim sportskim sakoima i kariranim pantalonama preuskim za mešinu u predelu pojasa.

Smrt u klubu

Žene, kao što biste i očekivali, maštovitije su, u seljačkoplavim „lilipulicer“ bluzama, maxi-haljinama i bezrukavnim komadima; u „ostin hil pincas“ džemperima sa usklađenim svilenim maramama; u „skir“ narandžastim cvetnim bluzama; u „medoubank pantalonama“, „herman gajst“ žersejima i „gordon of filadelfija“ pantalonama s gumom... I tek sada, primećujući ove marke iz jednog drugog doba, shvatate da ste prilično tužni zbog odsustva žena u ovoj misteriji, do sada – čudno, pošto su žene tako često žrtve, ili ubice, ili motiv, zločina. Čak i za mizoginističkog Šerloka Holmsa, Ajrin Adler, koja se pojavljuje tačno u samo jednoj kratkoj priči, dokazuje da je neprocenjiva: *ta žena*, u holmsovskom opusu, dodaje malo karmina na obraze inače seksualno potpuno bezbojnog kanona. I tako ste odjednom zadovoljni što vidite Adama Makanisa kako razgovara sa Džejn Garmond, čija plava *Klut** frizura delimično prikriva ožiljak na slepoočnici. Privlačna je to žena, možda desetak godina starija od Makanisa, bademastih očiju i bele kože, u zelenoj „dajen fon furstenberg“ haljini na preklop. Ima ono što pisci vole da opisuju kao *nagoveštaj tuge* oko usta i vrsta je žene čija bi porodica, nakon što proteknu vekovi, pronašla iza njene smrti dnevnik sa pesmama za koje niko nije znao da ih piše čitavog života, ili kutiju za parfem punu izbledelih pisama nekog zlosrećnog ljubavnika, mrtvog već decenijama.

„Vaš suprug je Džon“, kaže Makanis. „Predsednik kluba.“

„Jeste.“

„Da li vas to čini prvom damom?“

Džejn Garmond odmahuje glavom. „Teško. Posao je više gnjavaža nego bilo šta drugo. Papirologija. Istinu govoreći, prosto se predaje od jedne porodice drugoj. Kao kada školjka prelazi iz ruke u ruku oko vatre.“

„*Gospodar muva*, zar ne?“

„Vrlo dobro. Kako god, ništa naročito. Ima mnogo bivših predsednika koji se muvaju oko.“

* Film iz 1971. u kom Džejn Fonda ima specifičnu i veoma popularnu frizuru za taj period. (Prim. prev.)

„Kao ko?“

„O, doktor Blejk je jedan, primera radi. Isto tako, Dankan Mejer.“

„Znači – venčali ste se za ovo mesto?“

Džejn Garmond lagano i pažljivo otpija gutljaj, kocke leda koje je ubacila da sačuva hladnoću pića zveckaju u čaši. „Da li uvek saslušavate svoje domaćine?“, pita ga.

„To se zove razgovor!“, protestuje Makanis.

„Samo vas zadirkujem. Ne, nisam. Ja sam doživotno osuđena na ovo. Rođena sam u ovome. Originalno sam Talbot. Redž Talbot mi je brat.“

„Samo što sam ga upoznao u biblioteci.“

„Da, videla sam vas dvojicu kako izlazite. Eto, oduvek sam ovde. Poznajem neke od ovih ljudi otkako smo bili deca. Svi smo ovde provodili leta, za sve tinejdžerske godine.“

Makanis odjednom začuti. Prepoznajete ovu tehniku; kao i svaki dobar ispitivač, zna da tišina nagoni osobu da popuni prazninu. Posebno ako im je iz nekog razloga neprijatno zbog krivice, osumnjičeni očajnički žele da izgode svaku nepravilnost, misleći da ih to čini prirodnijim i nevinijim, mada je upravo suprotno. Tužna je ranjivost ljudske prirode njen pokušaj da ugodi, što svaki detektiv ili grebator može da zloupotrebi.

„Tako sam zaradila ovaj ožiljak“, kaže Džejn Garmond, dodirujući čelo. „Dankan Mejer gađao me je praćkom. Krvarilo je pakleno.“

„Isuse. Nadam se da je zapao u neprilike.“

„Kada biste poznavali njegovog oca, ne biste to rekli. Mogli smo da čujemo Dankanove krike dok ga je šibao, po čitavom jezeru.“

Makanis je pokušao da iskoristi ovu prednost, ali su im se iznenada pridružili drugi – Meredith Blejk i Klodija Mejer, sedim vlasima prošarane kose, zajedno sa dvojicom mlađih muškaraca, Klodijinim sinom, šepavim Otom Mejerom i Džejinim sinom, Remzijem Garmondom.

Makanis, parirajući pitanjima u tom ljubaznom ćaskanju, ćutke produčava ove nove poznanike, pokušavajući da doda malo boje suvim, beživotnim činjenicama iz svog klupskog dosijea. Prikupio je neke datume i detalje s rodnih listova i školskih diploma, a u Remzijevom slučaju, i